

De Franse Tijd in Enschede

Peter Spee

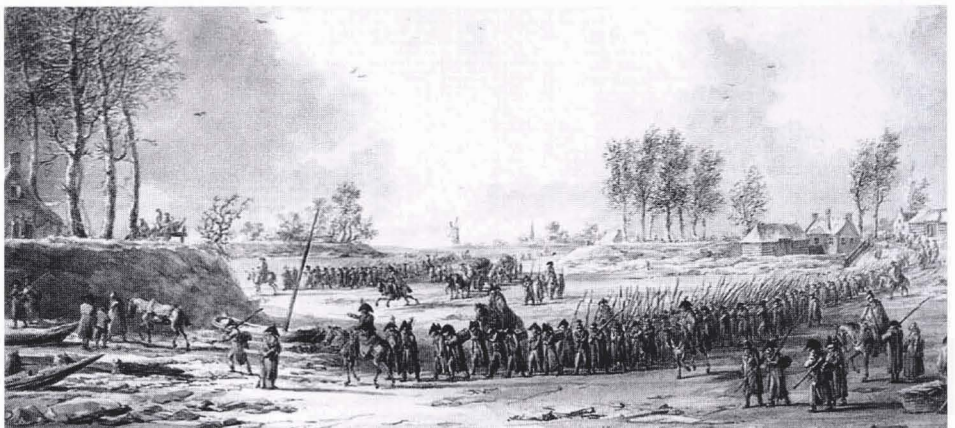
Bij een historisch onderzoek of een boek lezend kom je soms opeens iets tegen dat te maken heeft met het verleden van Enschede. Je kunt het voor kennisgeving aannemen, maar misschien vinden ook de trouwe lezers van n Sliepsteen het wel interessant. Ik kwam zo iets tegen bij: J. Theunisz, 'De laatste dagen van het gewest Overijssel in 1795', in: *Saxo-Frisa I* (1939) 65-75. Ter verduidelijking even een korte inleiding.

Het is januari 1795. Onder het roepen van de leus 'Vrijheid, gelijkheid en broederschap' marcheren Franse troepen Overijssel binnen. Het leger van de bondgenoten van stadhouder Willem V en zijn aanhang vluchten naar Duitsland. De vreugde over de bevrijding wordt echter getemperd, want de wegtrekkende Engelsen, Hannoveranen en Hessen hebben grote delen van Salland en Twente beroofd van paarden en wagens, veevoer en levensmiddelen. Daarna komen de vorderingen van onze Franse 'bevrijders'. Hongersnood is het gevolg. 'Zwolle' stuurt twee vertegenwoordigers op pad om poolshoogte te nemen. Ook mogen de beide heren de ergste nood lenigen door voedsel te verstrekken dat aanwezig is in provinciale magazijnen in Zwolle en Deventer. Later schrijven ze een rapport over hun bevindingen.

Enschede

Over Enschede lezen we het volgende: 'Verders over de voorraad zijnde gesproken, zo is ons gebleken, dat alhier groot gebrek onder de gemeene man was, en dezelve reeds lange van aangekochte rogge en van aardappelen uit het Gerichte gerequireerd zijn onderhouden. Wientengevolge is goedgevonden aan de Municipaliteit [de nieuwe naam voor de gezamenlijke burgemeesters van Enschede] toe te staan, veertig ton aardappelen uit het magazijn te Deventer, om vandaar te laten afhalen tegen overgave van Recepisse [ontvangstbewijs]. Terwijl voorts door ons is aangenomen, om eene Resolutie te bewerken waarbij de Municipaliteit gequalificeerd wordt tot het aankopen van Rogge voor rekening der Provincie, om uit te deelen onder die door de inkwartieringen het meest gedrukt zijn geworden. Laatstelijk zo hebben dezelve aangenomen om lijsten van de schaden in te zenden: en hebben dan nog klagte gedaan, dat de Publicatien [van de provincie] niet verder bezorgd wierden, dan tot Hengelo, en dikwijls agt dagen later dan op andere plaatsen door Expressen wierden gezonden, verzoekende redres [verbetering in deze situatie].'

Conclusie: Al in 1795 was Enschede voor Zwolle blijkbaar soms een stad te ver!

Franse troepen onder leiding van generaal Pichegru trekken in 1795 Nederland binnen

Afbeelding: collectie Peter Spee